

INDEX.

ria populi in funera prodeuntibus, terræ mandarentur, videre erat alios multis lachrymis, suspirijs, atq; gemitibus suū declarare dolorē. Alios, præ impotēti mœre, animæ deliquiū peti. Alios ululatus, ac lamentabiles edere voces, quibus innocentum necem desolebant. Ego, non modò præceptorū meorum lamentabilem casum desleo, sed & alios, acerbissimo luctu, nihil huic malo mederi, & parum proficere, doleo.

36. CONFLVENTIA, oppidū elegans, inter Moguntiū & Colonia, Episcopo Treuerēsi parēt, à Mosellæ & Rheni cōfluxu sic dictū existimant. Meminit eius loci, Antonius Pius, in Itinerario.

51. CONSTANTINOPOLIS, Metropolitica Thraciæ vrbs, Byzantium, & Argos prius appellata, à Lacedæmonijs, duce Pausania, condita perhibetur. Constantinū verò Imperatorem, cognomine Magnū, cū statuisset Imperij sedem ex vrbe Roma in orientē transferre, quò facilius Parthorū excursiones compesceret, tradunt Ecclesiastici scriptores, in Troiadē profectū, ibi Regiæ vrbs fundamenta iecisse, vbi quondā Agamemnon, ceteriq; Græciæ Principes, aduersus Priamū Regem fixere tentoria. Sed admonitum in somnis, Christo saluatore, locū alium designante, cœptū opus, cuius diu mansere vestigia, infectum reliquisse, atq; in Thraciam nauigantē, Byzantium petiuisse, eumq; sibi locū diuinitus ostensum dixisse, mox vrbe ampliassē, noua mœnia erexisse, sublimes excitasse turres, magnificentissimis tū priuatis, tum publicis operibus exornasse, tantumq; illi decoris adieciisse, vt altera Roma non immeritò dici posset. Scriptores vetusti, qui florentē vidēre, deorum potiùs in terris habitaculum, quàm Imperatorum putauerunt. Nomen vrbi nouam Romam, Imperator indidit. Sed vicit obstinatio vulgi, vt à cōditore potiùs Cōstantinopolis vocaretur. Hæc Pius II. Tanta huius vrbs magnificentia est, vt nō videatur opere, & manu cōfecta, sed etiā cōspirantibus elementis, naturæ felicitate munita. Prouidētia ergo diuina, tot futurorū hominū domicilij cōsuleret, longo tractu, in promontorij qualitatē spaciosior terra fauibus Pontici maris opposita, sinuosis portuosā lateribus, angustior latitudine, circūflui maris tutela vallatur. Hoc quoq; spaciū, quod solū apertū, maris circulus derelinquit, duplici muro acies turrium extensa, custodit. Et, vt summam præcipua Constantinopolitana vrbs ornāmēta referā, habet ea palatia quinque, Ecclesias quatuordecim, Domus diuinas Augustarū VI. Domus nobilissimas III. Thermas VIII. Basilicas duas. Fora IV. Senatus II. Horrea V. Theatra II. Luforia II. Portus IV. Circum I. Cisternas IV. Nymphaea IV. Vicos trecentos XXII. Domus IV. milia trecentas octuaginta octo. Porticus quinquaginta duas. Balneas priuatas centū & quinquaginta. Pistrina pub. XX. Pistrina priuata centum XX. Gradus centum decē & septē. Macellos V. Curatores XIII. Vernaculos XIV. Collegiatos quingentos sexaginta. Vicomagistros sexaginta quinque. Columnā purpurā. Columnas inter se peruias duas. Colosium vnū. Tetrapylū aureum vnum Augusteum, Capitolium, Monētā. Scalas maritimas tres. Habet sanē lōgitudo vrbs à porta aurea, vsq; ad littus maris directā lineā, pedum quatuordecim millia septuaginta quinque. Latitudo autē pedum sex millia, centum quinquaginta. Sed hæc tāta, tamq; præstans ac nobilis Respub. Anno qui ab ortu Saluatoris Christi secundus & quinquagesimus supra millenū quadringentesimum effluxit, à Mahumete, immanium siluestriumq; Turcarū Imperatore, expugnata est. Funestus is annus, fœdus ac lufubris Christianis fuit. Perenses, vetus Colonia Genuensium, qui & Galatæ nuncupātur, cognita Byzatiōrū clade, priusquā rogarētur, Mahumeti deditiōne fecere. Muri vrbs diruti, multorū bona cōtra fœdus direpta, fœminę, pueriq; ludibrio habiti.

58. CVSCO, Amplissima Peru regni, in nouo orbe, summę dignitatis ciuitas, incolas nobilitate conspicuos tantū habet, situ, & ædificiorū præstātia multis Christianorū vrbus, anteferenda. In eo anno Christi M.D.LXXIII. beneficētia Philippi Hispaniarū Regis Catholici, Societati Iesu Collegiū erectū est, primo eius Rectōre inclitæ nobilitatis viro, R. Domino Bracamonte.

37. DIV, Regni Cambaię, in India ad solis occasum, Insula parua, exiguo freto à continenti disuncta: eiusedē nominis oppidum continet, quod ob maximam portus bonitatem, multos vndique Mercatores ad commercia allicit. Ita, vt sit emporium valdē celebre, opibusq; multis opulentum. Albuquerque in ea Insula arcem ædificare cupiebat. Et, vt ea potestas sibi fieret, multis officijs animum Regis ad suam amicitiam pellicere contendebat. Verum Melichiazus, vrbs illius Præfectus, in eo vtriusq; gentis libertatem, & salutem iudicabat, & idcirco impedimento fuit, ne Rex Albuquerque, arcis construendę potestatem, concederet. Hæc, & plura, Osorius libro IX. de rebus ab Emanuele Lusitanorum Rege domi militariq; gestis.

48. DREPANVM, Nobilis & fructuosā Siciliæ elegans, & oblongum oppidum: Saturno ē manibus falcem in Siciliam excidisse fabulantur Poëtæ, vnde huic oppido nomen eneuissē existimant, quippe Græci *ἑπταγων* falcem nominant.

28. DRESA, Florentissima Misniæ vrbs, ad Albim flumen, Illustriusimorum Saxoniarū Ducum inclita sedes.

E.

5. ECIIA, Florentissima Hispaniæ oppidum nitidum, iuxta auriferum Darri flumen, cuius incolæ, ob incredibilem agrī cœliq; clementiam, ex lanæ distractione, quæstus peringentes faciunt.

29. EGRA, Vrbs in primo Bohemiæ aditu sita; à fluuio Egra, cui adiacet, nomen consecuta putatur, olim Imperio Romano, hoc verò tempore, Bohemiæ Regno subiecta. Tota ornatissima, tota pulcherrima est. Intus pulchris ædificijs, ciuili, urbanoq; populo, magnificis, & eximia virtute præstātibus viris, illustris. Foris verò, amœnissimis ac fœcundissimis hortis & agris, varijsq; pomorum & fructuum generibus, atq; piscoso flumine luxurians.

25. ERDFVRDIA, Amplissima Thuringiæ vrbs, eius in regionis medio posita; vbi Gera fluuius, eā illabitur. Optimo gaudet agro, & Sandicis herbæ, fullonum opificio pernecessariæ feracissimo. Pecorum etiam pascuis abundat. Anno sexagesimo sexto, supra millesimum, muro cincta, turribus & propugnaculis est munita. Ab Henrico III. A. multis est labefactata incommodis, ob importunam decimarum exactiōem, à qua Erfurdia immunis semper ac libera fuit. Itaq; exorto Saxonico bello, auitam libertatem ferro armisque defendere, quàm insolito decimarum iugo, cernices submittere maluit, idq; tanto animorum ardore, vt & vitæ, & fortunæ Augusti, extremum immineret periculum. Plura de hac vrbe in Chronicis Norinbergenfibus.

F.

50. FAMAVGVSTA, Vrbs Cypri (quæ Insula latē Mediterraneo mari protensa, inter Ciliā & Syriā sita est, & nunc Regni titulo, ac opibus claret) in qua duæ, vt præcipue, Nicosia nimirum, & Famaugusta, nominantur; Veruntamen eo Famaugusta præcellit, quod & Regi potior sedes sit, & Cathedralis Ecclesię nomē, ac ius obtineat. Quo accedit, portū, id, q; caput est, ipsam efficere, à quo nobilissimum, Insulę totius, emporiū red dicitur. Porrò, ita terra ac mari, natura loci, & à Venetis arte munita est, vt insultantem hostem, eumq; præpotentem sustinere possit. Vtrāq; Selimus expugnauit, Venetisq; eripuit, vnā cum reliqua Insula, fracto, ob solā dominādī libidinē, fœdere, quod idē, mortuo Solimano patre, iurarat, solemnī more. Capta enim Nicosia Anno Christi M.D.LXX. diē septimo Kalendas Sextiles, Mustapha belli Legatus, tertio decimo Kalendas Octobris, proximē sequētes, Famaugustam obsedit. Selimus interim, ne laborātī vrbi, Veneti succurrerent, trecentarum nauium, partim triremium ac biremium, partim lintrium ac Celocium, classē, prædādis Hadriatici sinus littorib; instruxit. Veneti, fortissimos tres viros, ei tuendę præfecerant, M. Antonium Bragadinum, Astorem Bellionium, & Ludouicum Martinengum. Post quā igitur isti, hanc menses vndecim, & aliquot dies defendissent, tandem rerum omnium ad ducendum bellum inopia coacti, & spe frustra expectati auxilij penitus deiecti, quarto Nonas Sextiles subsequētis anni, ea conditione, Mustaphæ Legato, hanc dederunt, vt vrbe sibi, ac militi, saluos & liberos, ceterisq; discedere liceret, vnā cum bonis & armis. Barbarus tamen victos concidi tres illos præfectos militares, cum quinquaginta veteranis, qui ipsos comitati fuerant, præcepit; dum clauēs in ipsius castra ac tentorium, ipsi vrbi tradendę, tulissent. Bragadino nares & aures tantū truncavit, nā virum ad infamiā reueruabat. Vrbē ingressus, viuo pellem detrahi, eamq; hastæ alligari, & militaris signi vice gestari iussit. Laurentium Tepolum, quem Alexandria consulem norat, furca laqueo iugulauit. Quam crudelitatem & contrarius gentium violatę pacis perfidia, Deus opt. Maximus, sexaginta quatuor post diebus, ultus est. Nam Christiana Pontificis, Philippi Regis, ac Venetorum fœderata classis, Turcicam ad echinadas, Ithacamūe adgressa, Nonis Octobribus, Imperatore Ioanne Austriaco Philippo Regis fratre, funditus vndiq; cæsis omnibus Turcis, euerit, depresit, atq; profligauit, tāta victoria, quanta mari cōtra Turcas quicquam consecutus dicatur. Exemplo quidem posteritati per petuo, perfidiam atque nimiam crudelitatem, Dijs & hominibus, non solum displicere, verum etiam seuerissimē puniri.

44. FLORENTIA, nobilissima, inclyta præcipua Hetrurię vrbum, cuius primordium asserente Kobergio, Sillanis militibus, (quibus is ager à Silla assignatus erat) adscribitur, (negat tamē Volateranus) Et, quia primas hi sedes ad Arni fluenta cœperunt, Fluentiam primum hinc dictam, existimant. Itaq; Plinius populos Arno oppositos, Fluentinos nuncupat. Hinc plerique colligunt, Anno ante natum C. octuagesimo tertio, Florentiam cepisse initium. Quæ quidē vrbs, fœlicibus fundata auspicijs, vī cinas passim vrbes dignitate, atque præstantia excellere, mirisq; modis imperium propagare cœpit, vt Florentia nomen non immeritò cōsecuta putetur. Gothorū furoribus, multis est agitata incommodis. Totila siquidem immunitam ipsam, desolatamq; reddidit. Quam Carolus deinde Magnus restauratam, & ampliore murorum ambitu ornatā, immunitatibus, & priuilegijs plurimis decorauit. Atq; ita temporis successu, ad annum vique salutis quartum, & vigesimum supra millesimum, opibus, ac gloria, miran-